

INSPECTIERAPPORT 2014
Objectnummer 0072
Toren van N.H. Kerk
Menno van Coehoornweg 2
8563 AD Wijckel

Objectgegevens

Objectnummer: 0072
Debiteurnummer: 4044
Object: Menno van Coehoornweg 2
8563 AD Wijckel
Gemeente: De Friese Meren
Bouwjaar of periode: 15^e eeuw, de bovenzijde is in 1671 opnieuw opgetrokken.
Monumentnummer RCE: 15938
Oorspronkelijke functie: 03 Kerkelijke gebouwen

Inspectiegegevens

Eigenaar: Stichting Behoud Rijks Monumenten
t.a.v. De heer De Vries
A. Stellingwerfstraat 4
8561 CL Balk
Tel nr.: (0514) 60 36 14
Sleuteladres kerkgebouw: De heer Troost
Munnikeleane 9
8563 AS Wijckel
Tel.nr.: (0514) 60 15 01
Inspectie uitgevoerd door: De heer W. Peenstra
Datum inspectie: 09-07-2014

Algemeen

De constructieve toestand (casco) van het gebouw is goed, voor zover waarneembaar ontwikkeld de scheurvorming in de oostelijke gevel zich minimaal tot niet, hetgeen dan ook niet een devaluerend effect heeft op de kwalificatie van de constructieve toestand. De onderhoudstoestand is eveneens goed. In de onderstaande prioriteitenlijst worden de meest urgente, geadviseerde werkzaamheden weergegeven.

Toren

○ Herstellen beglazing, stopverf aansluitingen en schilderwerk van vensters in westelijke gevel.	1.7.1/
1.7.2 | Redelijk/ matig | 1-2 jaar |
|--|-----------------|-----------------|----------|

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het interieur is goed toegankelijk voor inspecties. Het exterieur is goed bereikbaar voor inspecties en ook goed bereikbaar voor reparaties.

Rubriek	* Toelichting	Hersteladvies	0072 Toren
1. GEVELS			
<u>1.1 Funderingen</u> Algemeen - funderingen	G Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande muurwerk.		
<u>1.2 Gevels</u> 1.2.1 <i>Baksteen</i> Algemeen - voegwerk	Het voegwerk is uitgevoerd middels een vrij harde voegmortel als gevolg van het toepassen van een voegmortel geheel of gedeeltelijk op basis van het bindmiddel cement. Zeer waarschijnlijk is het voegwerk in de 80er jaren van de vorige eeuw vervangen. Gezien de staat van het metselwerk heeft de toepassing van de harde voegmortel niet direct een negatief effect op het gehele metselwerk.		
Voorgevel (west) - metselwerk	G Boven de zuidelijke rondboog in de vierde geleding, scheurvorming, welke doorloopt tot een bovengelegen verankering.		
- voegwerk (platvol)	G De topgevel is, voor zover waarneembaar, in het verleden opnieuw gevoegd. Onder de derde versnijding is het voegwerk op de aansluiting met de zuidelijke gevel, licht gesleten.		
			
	Positie van de scheurvorming (bij benadering).		

Rubriek	*	Toelichting	Hersteladvies	0072 Toren
- voegwerk interieurzijde	R	<p>Het voegwerk in de topgevel is uitgevoerd in een vrij harde mortel (op basis van het bindmiddel cement). Onder invloed van zouten, zet de voegmortel uit en valt plaatselijk weg waarbij ook het oppervlak van de steen beschadigd raakt.</p> <p>Impressie voegwerk aan de interieurzijde van de topgevel.</p>	○ Op termijn rekening houden met het opnieuw voegen van het metselwerk aan de interieurzijde, waarbij gebruik gemaakt dient te worden van een voegmortel op basis van het bindmiddel kalk.	
- verankeringen	G	Voor zover waarneembaar.		
- haken (metaal)	R	<p>Ten noorden van de toegangsdeur, bevinden een tweetal haken in het metselwerk, welke mogelijk in het verleden een bord gedragen hebben. De haken zijn licht corroderend.</p> <p>Corroderende haakjes ten noorden van de toegangsdeur.</p>	○ Bij uitvoering van schilderwerken de haken ontdoen van corrosie en voorzien van een beschermende verflaag.	
Zijgevel (noord)				
- metselwerk	G	<p>Het oppervlak van de stenen is plaatselijk licht gesleten (erosie in de loop der eeuwen). In de rapportage van 2012 wordt aangegeven dat een scheur bevindt in de onderste geleding, tijdens de inspectie is er één scheur aangetroffen welke gedicht is middels een voegmortel.</p>		
	G	Voor zover waarneembaar.		
- voegwerk (platvol)	G			
- verankeringen	G	Voor zover waarneembaar.		
Achtergevel (oost)				
- metselwerk	G	<p>Boven de spitsboog aan de interieurzijde, scheurvorming. Er is reeds een scheurmeter geplaatst teneinde de scheurvorming te monitoren. De oorzaak van de scheurvorming kan afhankelijk zijn van diverse factoren (bijvoorbeeld verzakkingen of thermische spanningen in het metselwerk) en is tijdens de inspectie niet achterhaald.</p>		

Rubriek	*	Toelichting	Hersteladvies
<ul style="list-style-type: none"> - voegwerk (platvol) 	G	<p>Boven de derde versnijding, ten zuiden van de galmopeningen en ten zuiden van het kerkdak, is het voegwerk licht gesleten.</p> <p>Posities van het licht gesleten voegwerk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gezien de beperkte omvang, is herstel niet aan de orde.
<ul style="list-style-type: none"> - verankeringen <p>Zijgevel (zuid)</p> <ul style="list-style-type: none"> - metselwerk 	G	<p>Voor zover waarneembaar.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - voegwerk (platvol) - verankeringen 	G	<p>Het oppervlak van de stenen is plaatselijk licht gesleten (erosie in de loop der eeuwen).</p>	
<p>1.2.2 <i>Natuursteen</i></p> <p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - waterlijsten 	G	<p>Voor zover waarneembaar.</p>	
<p>Voorgevel (west)</p> <ul style="list-style-type: none"> - duim blokken 	G	<p>Het natuursteen is als gevolg van erosie gesleten.</p>	
<p><u>1.4 Vensters</u></p>			
<p>1.4.1 <i>Baksteen</i></p> <p>Inpandige traptoren</p> <ul style="list-style-type: none"> - gevelopeningen 	R	<p>Op enkele plaatsen scheurvorming ter plaatse van de spijlen.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - spijlen (ijzer) 	R	<p>In iedere muur sparing zeer roestig. Plaatselijk nagenoeg doorgeroest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ 12 stuks vervangen in roestvast staal, zwart gemoffeld.
<p>1.4.2 <i>Hout</i></p> <p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - galmboarden - vogelwering (koper gaas) 	G	<p>G</p>	
<p>Westzijde</p> <ul style="list-style-type: none"> - venster 	R	<p>Met name de onderdorpel is door houtrot aangetast. De houtrot aantasting wordt veroorzaakt door condenswater in combinatie met de slechte aansluiting van het glas in de sponning (welpasta of kit).</p>	
<p>Zijgevel (zuid)</p> <ul style="list-style-type: none"> - roosters 	G	<p>De roosters zijn van een duurzame houtsoort, welke geen bescherming behoeft van een verfsysteem.</p>	

Rubriek	*	Toelichting	Hersteladvies	0072 Toren
<u>1.5 Deuren, poortjes, toegangen</u>				
Westzijde				
- deur (gespijkerd)	G	Corrosie op de nageltjes tekent zich licht af in de verlaag.		
- gehengen	G			
- duimen	G	Voor zover waarneembaar zijn de duimen licht corroderend in het metaalwerk.		
- klink en slotplaat	G			
<u>1.7 Glas/schilderwerk</u>				
1.7.1 <i>Beglazing/glas in lood</i>				
Voorgevel (west)				
- beglazing	G	Een ruitje vertoont een scheurtje.		
- stopverf	M	De stopverf vertoont barstvorming, staat plaatselijk open tegen de beglazing en is plaatselijk losliggend.	○ In verband met het vervangen van de welpasta c.q. beglazingskit in de sponning, zullen alle ruiten uitgenomen moeten worden om na herplaatsing afgestopt te worden.	
1.7.2 <i>Schilderwerk</i>				
Algemeen				
- galmborden	R	De verlaag is op enkele galmborden bladderend. De galmborden zijn niet vanaf de interieurzijde demontabel, hetgeen de inzet van een steiger of hoogwerker tot gevolg heeft bij uitvoering van schilderwerken.		
- vogellijst onder dakpannen kapvoet	G	Voor zover waarneembaar.		
- deur	R	Corrosie op de nageltjes komt licht door de verlaag.	○ Uitvoeren schilderbeurt op termijn. Roestende delen vooraf voldoende behandelen.	
- venster	M	De verlaag vertoont zowel aan de interieurzijde alsook aan de exteriorzijde gebreken.	○ Bij herstel van de aansluitingen met de beglazing rekenen op het voorzien in een vervolg schildersysteem.	
2. DAKEN				
<u>2.1 Kapconstructies</u>				
2.1.1 <i>Hout</i>				
Algemeen				
- kapconstructie	R	Plaatselijk aantastingen van houtborende insecten zichtbaar.		

Rubriek	*	Toelichting	Hersteladvies	0072 Toren
Onderdelen - nokgording	R	Bij de oplegging in de westgevel door houtrot aangetast. Onder de gording is een staander aangebracht die de krachten opvangt.		
				
- spanten	G			
- muurplaten	G	De binnenmuurplaat op de zuidwestelijke hoek, is aan de bovenzijde licht door houtrot aangetast. Gezien het feit dat de balk nog voldoende constructieve waarde bezit, is het aanlassen van de balk niet aan de orde.		
- spantconstructies	G			
- nokgording	R	De oplegging in de westelijke gevel is door houtrot aangetast. Er is echter voorzien in het aanbrengen van een ondersteuningsconstructie.		
- sporen/ juffers	G	Het betreft de sporen van rondhout, inclusief de schalken (schuine uitloop van de juffers) van rondhout, ter plaatse van de kapvoet.		
<u>2.2 Dakbedekking</u>				
2.2.2 Dakannen				
Algemeen				
- dakbeschot	G	Reeds gerestaureerd.		
- geglazuurde Hollandse pannen	G			
- noklood	G	Van voldoende zwaarte en onderling gefelst.		
<u>2.3 Loodaansluitingen</u>				
Algemeen				
- aansluiting pannen met topgevels	G			
- loodwerk omrandingen luiken	G			

Rubriek	*	Toelichting	Hersteladvies
Kopgevel (oost) <ul style="list-style-type: none"> - muurlood onder tuitstuk 	R	Het muurlood vertoont scheurvorming. <p>Het muurlood vertoont scheurvorming.</p> <p>Detailfoto van scheurvorming in loodstrook.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Het muurlood dient op termijn, wanneer er in de toekomst een steiger tegen de kerktoren geplaatst wordt, vervangen te worden.
<u>2.5 Dakopeningen</u> <ul style="list-style-type: none"> 2.5.3 Dakramen <ul style="list-style-type: none"> Algemeen - dakramen (ijzer) 2.5.4 Luiken <ul style="list-style-type: none"> Algemeen - inspectie luik - vlaggen luik 	G	Het betreft een houten luik, voorzien van een zink bekleding. Idem.	
<u>2.8 Diversen</u> <ul style="list-style-type: none"> Algemeen <ul style="list-style-type: none"> - boeidelen onder dakpannen (hout) Torenkruis/pijnappel/haan <ul style="list-style-type: none"> - ijzeren kruis - windvaan - loden muts om makelaar 	G	Voor zover waarneembaar. De vergulding is licht gesleten.	

Rubriek	*	Toelichting	Hersteladvies	0072 Toren
3. INTERIEUR				
3.1 Binnenwanden				
Algemeen				
- binnenzijde buitengevels	G	Behoudens de scheurvorming welke zich in de oostelijke gevel voordoet, op de aansluiting met het kerkschip. Zie ook paragraaf 1.2.1.		
3.2 Dragende constructies/vloeren				
<i>3.2.1 Dragende constructies</i>				
Zoldervloer				
- balken zoldervloer	G			
- verankeringen	G			
Boven klokkenstoel				
- vrij liggende trekbalen	G	Ter plaatse van de opleggingen heeft men in het verleden voorzien in het aanbrengen van lasstukken met daaronder een sleutelstuk.		
- verankeringen	G	Voor zover waarneembaar.		
- stroppen om kruising balken	R	De verbindingen op de kruizen zijn oppervlakkig corroderend.	○ Het is raadzaam deze bij gelegenheid te ontdoen van corrosie en te voorzien in het aanbrengen van een beschermende verflaag.	
Klokkenzolder vloer				
- eiken balken	G	Voor zover waarneembaar. Vanaf de ondergelegen vloer geïnspecteerd (relatief vrij grote afstand).		
- eiken muurstijlen en korbe- len	G	Voor zover waarneembaar.		
- verankeringen	G	Voor zover waarneembaar.		
Vloeren onder en boven consis- torie				
- balken	G	Voor zover waarneembaar.		
- verankeringen	G			
<i>3.2.2 Vloeren</i>				
Algemeen				
- houten vloer klokkenstoel	R	Bij de klokkenstoel zijn 3 delen licht door houtrot aangetast.	○ Op termijn 3 vloerdelen deels vervangen.	
				

Rubriek	*	Toelichting	Hersteladvies	0072 Toren
<ul style="list-style-type: none"> - houten zoldervloer overige - overige houten vloeren 	G G	De vloer in de kapconstructie is tegen de westelijke gevel recent hersteld (enkele delen zijn vervangen).		
<u>3.5 Trappen</u> Algemeen <ul style="list-style-type: none"> - gemetselde spiltrap 	R	Plaatselijk scheurvorming door de treden, spil en zijgevel.		
<u>3.7 Diversen</u> Begane grond <ul style="list-style-type: none"> - pleisterwerk 		<p>Met name tegen de westelijke gevel wordt het glasweefsel behang van de gevel gedrukt als gevolg van het kristalliseren van zouten tussen het pleisterwerk en het behang. De oorzaak dient gezocht te worden in de dampdichte verflaag welke op het behang toegepast is.</p> <p>Het behang wordt plaatselijk van de gevel gedrukt als gevolg van het kristalliseren van zouten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Het is raadzaam om het behang te verwijderen en te voorzien in het aanbrengen van een pleistersysteem met een open structuur of welke een bufferend vermogen bezit. Een dergelijke zout belaste gevel nooit voorzien van een dampdichte afwerking. 	
<u>3.9 Diversen</u> Klokkenstoel/luidklok <ul style="list-style-type: none"> - klokkenstoel 	G	Enkele onderdelen welke gefixeerd zijn middels draadeinden, zijn licht gespleten. De klokkenstoel is in het verleden plaatselijk verstevigd. Op diverse plaatsen oude aantastingen van hout borende insecten.		
<ul style="list-style-type: none"> - draadeinden door verbindingen 	R	Met name de schoren zijn tegen de stijlen gefixeerd middels sterk corroderende boutverbindingen, waardoor het hout plaatselijk reeds begint te splijten.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Het is te overwegen om de corroderende boutverbindingen tussen de schoren en de stijlen te vervangen. 	
<ul style="list-style-type: none"> - onderslagen onder klokkenstoel - luidklok - luidklok ophanging - klepel ophanging 	G G G G	Voor zover waarneembaar.		
<ul style="list-style-type: none"> - klepel - luidas 	G G	De luidas is oppervlakkig corroderend.		
<ul style="list-style-type: none"> - luidwiel 	G			

Rubriek	* Toelichting	Hersteladvies
4. DIVERSEN		
<u>4.1 Technische installaties</u>		
4.1.2 <i>Bliksembeveiliging</i>		
Algemeen		
- bliksembeveiliging	G N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging heeft uitsluitend betrekking op de uitwendige installatie.	○ Betreffende de juiste functionering, dient u de installatie periodiek te laten doormeten door een gespecialiseerd bedrijf.
<u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u>		
Algemeen		
- verlichting	G	
- loopplanken en bordessen	G	
- ladders en trappen	R	
- luiken	G	
- haken, constructie en bevestiging	G Plaatselijk roestige bevestiging van de sporten.	

1. Bereikbaarheid werklocatie van het te inspecteren object

Nr.	Omschrijving	Ja	Nee	Nvt	Opmerkingen
1.1.	Verkeerstechnisch goed bereikbaar	X			
1.2.	Opstelruimte voor inspectiebus	X			
1.3	Voldoende ruimte plaatsing ladders	X			
1.4	Ondergrond geschikt voor ladders	X			

2. Interieur (toegankelijkheid)

Nr.	Omschrijving	Ja	Nee	Nvt	Opmerkingen
2.1	Kruipruimten toegankelijk			X	
2.2	Interieur schoon en toegankelijk	X			
2.3	Kappen schoon en toegankelijk	X			
2.4	In alle ruimten loopverlichting	X			
2.5	Vloeren beloopbaar, geen gaten	X			
2.6	Deugdelijke trappen en ladders	X			
2.7	Voldoende bordessen en loopbruggen	X			
2.8	Dakkapellen en luiken bereikbaar	X			
2.9	Dakvoeten veilig toegankelijk	X			
2.10	Gevaarlijke stoffen aanwezig		X		
2.11	Asbesthoudende materialen aanwezig		X		Voor zover waarneembaar, dit betreft alleen de gedeelten welke zijn geïnspecteerd.

3. Exterieur

Nr.	Omschrijving	Ja	Nee	Nvt	Opmerkingen
3.1	Goten hoger dan 2,50 meter			X	
3.2	Goten hoger dan 8.00 meter			X	
3.3	Goten hoger dan 10.00 meter			X	
3.4	Goten beloopbaar met voorzieningen			X	
3.5	Goten bereikbaar met ladder			X	
3.6	Goten bereikbaar via kapel of luik			X	
3.7	Bereikbaarheid uitpandige delen gevel			X	
3.8	Dakvlakken bereikbaar voor inspectie	X			
3.9	Dakvlakken bereikbaar voor reparatie	X			
3.10	Asbesthoudende materialen aanwezig		X		Voor zover waarneembaar, dit betreft alleen de gedeelten welke zijn geïnspecteerd.
3.11	Antennes GSM aanwezig		X		
3.12	Wespennesten, ongedierte aanwezig		X		

Algemene opmerkingen in het belang van veiligheid en gezondheid